

Procedura szacowania szkód łowieckich

autor: Łukasz Olejniczak

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066 ze zm.), tekst jednolity opracowany na podstawie Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z 2018 r. Poz. 50, 650, 651,
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. *w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłaty odszkodowania za szkody w uprawach i płodach rolnych* (Dz. U. Nr 45, poz. 272). UWAGA: rozporządzenie obowiązuje do czasu opracowania i wydania nowych przepisów wykonawczych do znowelizowanej ustawy,
- Kodeks postępowania administracyjnego – w zakresie nieuregulowanym w ww. aktach prawnych,

2. Zgłoszenie szkody:

- Podmiot uprawniony: poszkodowany (właściciel lub posiadacz gruntów rolnych, na których wystąpiła szkoda – w zależności od sytuacji kto jest właścicielem uprawy) składa pisemny wniosek o szacowanie szkody.
- Adresat wniosku:
  1. organ wykonawczy gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody – w przypadku szkód wyrządzonych przez dziki, jelenie, daniela i sarny, na obszarach obwodów łowieckich polnych i leśnych,
  2. przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe - w przypadku szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną (łoś), na obszarach obwodów łowieckich leśnych,
  3. przedstawiciel zarządu województwa – w przypadku szkód wyrządzonych przez:
    - zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną (łoś) na obszarach obwodów łowieckich polnych oraz obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich
    - dziki, jelenie, daniela i sarny na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich
- Niezbędne dane wniosku: imię i nazwisko albo nazwa, adres miejsca zamieszkania albo adres i siedziba oraz numer telefonu poszkodowanego, wskazanie miejsca

wystąpienia szkody, wskazanie rodzaju uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego

- Termin złożenia: termin umożliwiający dokonanie szacowania szkód. W praktyce oznacza to, że szkoda winna być zgłoszona w jak najkrótszym odstępie czasu od jej wystąpienia (czy też zauważenia)

3. Czynności wstępne:

- weryfikacja formalna wniosku: sprawdzenie kompletności i poprawności złożonego wniosku,
- weryfikacja merytoryczna wniosku: ustalenie przedmiotu szkody (uprawa rolna, użytek zielony, np. łąka, pastwisko, uprawa rolna bezpośrednio przed zbiorem, płód rolny)
- ustalenie sposobu postępowania: wybór pomiędzy oględzinami a szacowaniem ostatecznym. W zależności od ustalenia przedmiotu szkody należy przeprowadzić oględziny (w przypadku szkody w uprawie rolnej) lub szacowanie ostateczne (w przypadku użytku zielonego, uprawy rolnej bezpośrednio przed zbiorem oraz w przypadku szkody w płodach rolnych)
- zawiadomienie o terminie czynności: zawiadomienia poszkodowanego oraz dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego o oględzinach lub szacowaniu ostatecznym należy dokonać w terminie 3 dni od daty otrzymania wniosku. Termin oględzin lub szacowania ostatecznego to maksymalnie 7 dni od daty otrzymania wniosku.

4. Szacowanie szkody

- Szacowanie szkody w uprawie rolnej składa się z dwóch etapów: oględzin (tzw. szacowania wstępnego) - bezpośrednio po zgłoszeniu szkody oraz szacowania ostatecznego – bezpośrednio przed zbiorem uprawy. W przypadku szkody w użytku zielonym (np. łąka, pastwisko), uprawie rolnej bezpośrednio przed zbiorem oraz w płodach rolnych nie dokonuje się oględzin. Jediną czynnością jest szacowanie ostateczne.
- Sposób szacowania szkody łowieckiej został przedstawiony szczegółowo w części „Sposób szacowania szkód łowieckich i wyliczania odszkodowań”
- Nieobecność stron: poszkodowanego lub dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego nie wstrzymuje dokonania szacowania

5. Sporządzenie protokołu

- protokół winien zostać sporządzony w trzech egzemplarzach, niezwłocznie po zakończeniu oględzin oraz po ostatecznym szacowaniu,
- obligatoryjna treść protokołu oględzin:
  1. imiona i nazwiska osób biorących udział w oględzinach,
  2. data sporządzenia protokołu oraz data dokonania oględzin,
  3. gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę,
  4. rodzaj, stan i jakość uprawy,
  5. obszar całej uprawy, szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona,
  6. szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze,
  7. szkic sytuacyjny uszkodzonej uprawy,
  8. informacja o zastrzeżeniach członków zespołu szacującego lub ich braku
  9. czytelne podpisy osób biorących udział w oględzinach
- obligatoryjna treść protokołu szacowania ostatecznego:
  1. imiona i nazwiska osób biorących udział w szacowaniu ostatecznym,
  2. data sporządzenia protokołu oraz data dokonania szacowania ostatecznego,
  3. gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę,
  4. rodzaj, stan i jakość uprawy lub jakość płodu rolnego,
  5. obszar całej uprawy lub szacunkową masę zgromadzonego płodu rolnego
  6. obszar uprawy, która została uszkodzona lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego
  7. procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze,
  8. plon z 1 hektara,
  9. wysokość odszkodowania,
  10. szkic sytuacyjny uszkodzonej uprawy,
  11. informacja o zastrzeżeniach członków zespołu szacującego lub ich braku
  12. czytelne podpisy osób biorących udział w oględzinach
- Zastrzeżenia do protokołu: każdy z członków zespołu szacującego ma prawo wniesienia zastrzeżeń do protokołu wraz z ich uzasadnieniem.

6. Wypłata odszkodowania

- po przeprowadzeniu szacowania i ustaleniu odpowiedzialności odszkodowawczej dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego następuje wypłata odszkodowania.
- Odszkodowanie wypłaca dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego na podstawie ustaleń z szacowania szkody,

- Termin wypłaty odszkodowania: 30 dni od dnia otrzymania protokołu ostatecznego szacowania szkody, pod warunkiem, że nie złożono odwołania od ustaleń szacowania szkody. Wniesienie odwołania wstrzymuje wypłatę odszkodowania.

7. Odwołanie od ustaleń szacowania szkody

- Podmiot uprawniony: odwołanie przysługuje poszkodowanemu oraz zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego,
- Instancja odwoławcza:
  1. nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkody lub
  2. dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w przypadku, gdy obwód łowiecki, na terenie którego wystąpiła szkoda został wyłączony z wydzierżawiania i przekazany w zarząd nadleśnictwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe
- Termin: odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu oględzin lub protokołu szacowania ostatecznego
- odwołanie wstrzymuje wypłatę odszkodowania
- postępowanie odwoławcze:
  1. nadleśniczy (lub odpowiednio dyrektor) dokonuje oględzin uprawy lub odpowiednio ostatecznego szacowania w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania,
  2. w czynnościach szacowania mają prawo brać udział członkowie zespołu szacującego, a także przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej (na wniosek członka zespołu szacującego)
  3. nadleśniczy (lub odpowiednio dyrektor) informuje o terminie czynności podmioty wskazane powyżej w terminie 3 dni od daty otrzymania odwołania,
  4. niestawiennictwo członków zespołu nie wstrzymuje czynności szacowania
  5. po zakończeniu oględzin lub ostatecznego szacowania sporządza się protokół, który zawiera odpowiednio informacje opisane w punkcie „Sporządzenie protokołu” UWAGA: w protokole nie umieszcza się informacji o wysokości odszkodowania
  6. powołany na wniosek członka zespołu przedstawiciel izby rolniczej sporządza opinię na temat oszacowania szkody, którą należy dołączyć do protokołu;
  7. decyzja w sprawie odszkodowania: nadleśniczy (lub odpowiednio dyrektor) ustala wysokość odszkodowania w drodze decyzji na podstawie ustaleń

protokołu sporządzonego przez zespół szacujący oraz protokołu sporządzonego w toku postępowania odwoławczego; UWAGA: opinia przedstawiciela izby rolniczej nie jest wiążąca dla nadleśniczego.

Decyzja zostaje wydana w terminie 14 dni od dnia otrzymania wszystkich protokołów i jest ostateczna.

8. Wypłata odszkodowania po odwołaniu

- po przeprowadzeniu procedury odwoławczej i ustaleniu odpowiedzialności odszkodowawczej dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego następuje wypłata odszkodowania.
- Odszkodowanie wypłaca dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego na podstawie ustaleń z szacowania szkody,
- Termin wypłaty odszkodowania: 30 dni od dnia doręczenia decyzji nadleśniczego w sprawie odszkodowania

9. Powództwo do sądu

- Podmiot uprawniony: uprawnienie do wystąpienia z powództwem przysługuje poszkodowanemu oraz zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego,
- sąd właściwy: sąd powszechny, właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkody
- Termin: pozew można wnieść w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia decyzji nadleśniczego w sprawie odszkodowania,
- wniesienie pozwu do sądu nie wstrzymuje wypłaty odszkodowania

